

Uczenie ze wzmocnieniem

(Reinforcement Learning)

Materiały dodatkowe

- Richard S. Sutton and Andrew G. Barto, *Reinforcement learning, an introduction*, second edition:

<http://incompleteideas.net/book/the-book-2nd.html>

- David Silver, *UCL Course on RL*:

<http://www0.cs.ucl.ac.uk/staff/d.silver/web/Teaching.html>

- Milica Gašić, *Reinforcement Learning module*, [MPhil in Machine Learning, Speech and Language Technology](#):

<http://mi.eng.cam.ac.uk/~mg436/teaching.html>

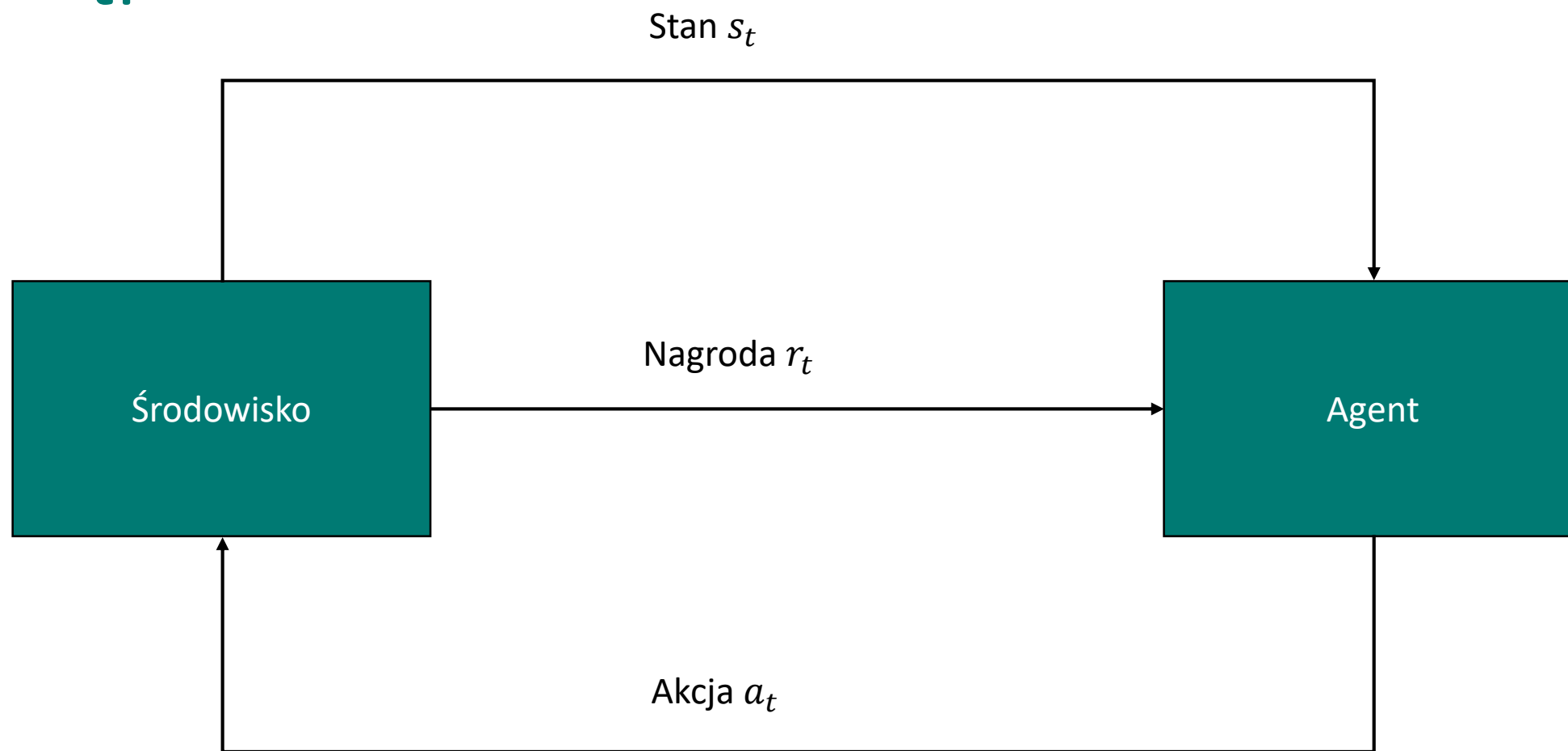
Wstęp

- 3 podstawowe podejścia do uczenia maszynowego:
 - Uczenie nadzorowane
 - Uczenie nienadzorowane
 - Uczenie ze wzmocnieniem

Wstęp

- 3 podstawowe podejścia do uczenia maszynowego:
 - Uczenie nadzorowane
 - Uczenie nienadzorowane
 - Uczenie ze wzmocnieniem
- Inspiracje:
 - Sieci neuronowe – budowa układu nerwowego żywych organizmów.
 - Uczenie ze wzmocnieniem – podejście behawioralne do uczenia.

Wstęp

Wstęp

Hipoteza nagrody - celem agenta jest maksymalizacja wartości oczekiwanej jego skumulowanej użyteczności.

Łańcuch Markowa

- Ciąg zdarzeń, w którym prawdopodobieństwo każdego zdarzenia zależy jedynie od wyniku poprzedniego

$$P(X_{n+1} \leq y | X_0, X_1, X_2, \dots, X_n) = P(X_{n+1} \leq y | X_n)$$

Łańcuch Markowa

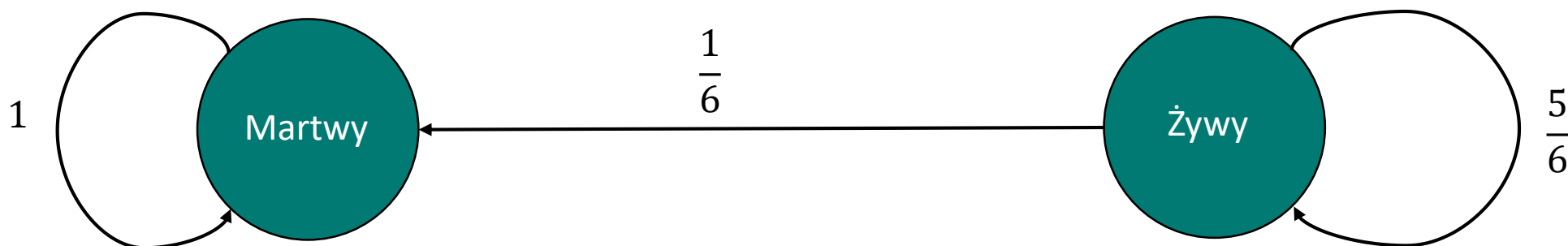
- Ciąg zdarzeń, w którym prawdopodobieństwo każdego zdarzenia zależy jedynie od wyniku poprzedniego

$$P(X_{n+1} \leq y | X_0, X_1, X_2, \dots, X_n) = P(X_{n+1} \leq y | X_n)$$

- **Własność Markowa** – warunkowe rozkłady prawdopodobieństwa przyszłych stanów procesu są zdeterminowane wyłącznie przez jego bieżący stan, bez względu na przeszłość.

Łańcuch Markowa

- Przykład – gra w Rosyjską ruletkę:

- Macierz przejścia:

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ \frac{1}{6} & \frac{5}{6} \end{bmatrix}$$

Łańcuch Markowa

- Macierz:

$$P^{(n)} = \begin{bmatrix} p_{11}^{(n)} & \cdots & p_{1n}^{(n)} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ p_{n1}^{(n)} & \cdots & p_{nn}^{(n)} \end{bmatrix}$$

nazywamy **macierzą przejść**.

- Gdy prawdopodobieństwa nie zależą od aktualnego stanu mówimy, że łańcuch jest **jednorodny**.

$$P = \begin{bmatrix} p_{11} & \cdots & p_{1n} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ p_{n1} & \cdots & p_{nn} \end{bmatrix}$$

Przykład

Monopoly

- **Monopoly** to jedna z najpopularniejszych gier planszowych w historii; jej historia sięga lat 30 XX wieku.
- Spróbujemy przedstawić ją jako łańcuch Markowa.
- Badamy tylko poruszanie się, na razie nie uwzględniamy decyzji graczy.

Przykład

Monopoly

- Gracze rzucają dwiema sześciennymi kostkami i przesuwają swój pionek o ilość pól, którą wyrzucił kostkami.
- Dla uproszczenia pominiemy zasady związane z dubletami (taką samą liczbę oczek na obu kostkach) - wyraźnie uprości to grę (**dlaczego?**).

Przykład

Monopoly

- Dodatkowo interesują nas jedynie karty typu „Kasa Społeczna”.
 - Takich kart jest **16**; **1** cofa gracza na **początek**, **1** wysyła go do **więzienia**, pozostałe nie mają wpływu na jego pozycję.
 - Karty typu „Szansa” nie zmieniają wyników a byłyby uciążliwe do zakodowania ;)

Proces Markowa z nagrodami

- Proces Markowa z nagrodami (*Markov reward process* – MRP) definiujemy jako następującą krotkę $(\mathcal{S}, \mathcal{P}, \mathcal{R}, \beta)$:
 - \mathcal{S} – jest skończonym zbiorem stanów.
 - $\mathcal{P}(\mathbf{s}, \mathbf{s}')$ – Prawdopodobieństwo znalezienia się w stanie \mathbf{s}' w czasie $t + 1$ pod warunkiem znajdowania się w stanie \mathbf{s} w czasie t .
 - $\mathcal{R}(\mathbf{s}, \mathbf{s}')$ – Nagroda za przejście ze stanu \mathbf{s} do stanu \mathbf{s}' w czasie t .
 - β – współczynnik dyskontujący $\beta \in [0, 1)$

Proces Markowa z nagrodami

- Skumulowana przyszła nagroda:

$$R_t = r_{t+1} + \beta r_{t+2} + \dots + \beta^{T-t} r_{T-t} = \sum_{k=1}^{T-t} \beta^{k-1} r_{t+k}$$

- **Funkcję wartości** $V(s)$ definiujemy jako oczekiwaną wypłatę zaczynając od stanu s

$$V(s) = E[R_t | S_t = s]$$

Równanie Bellmana

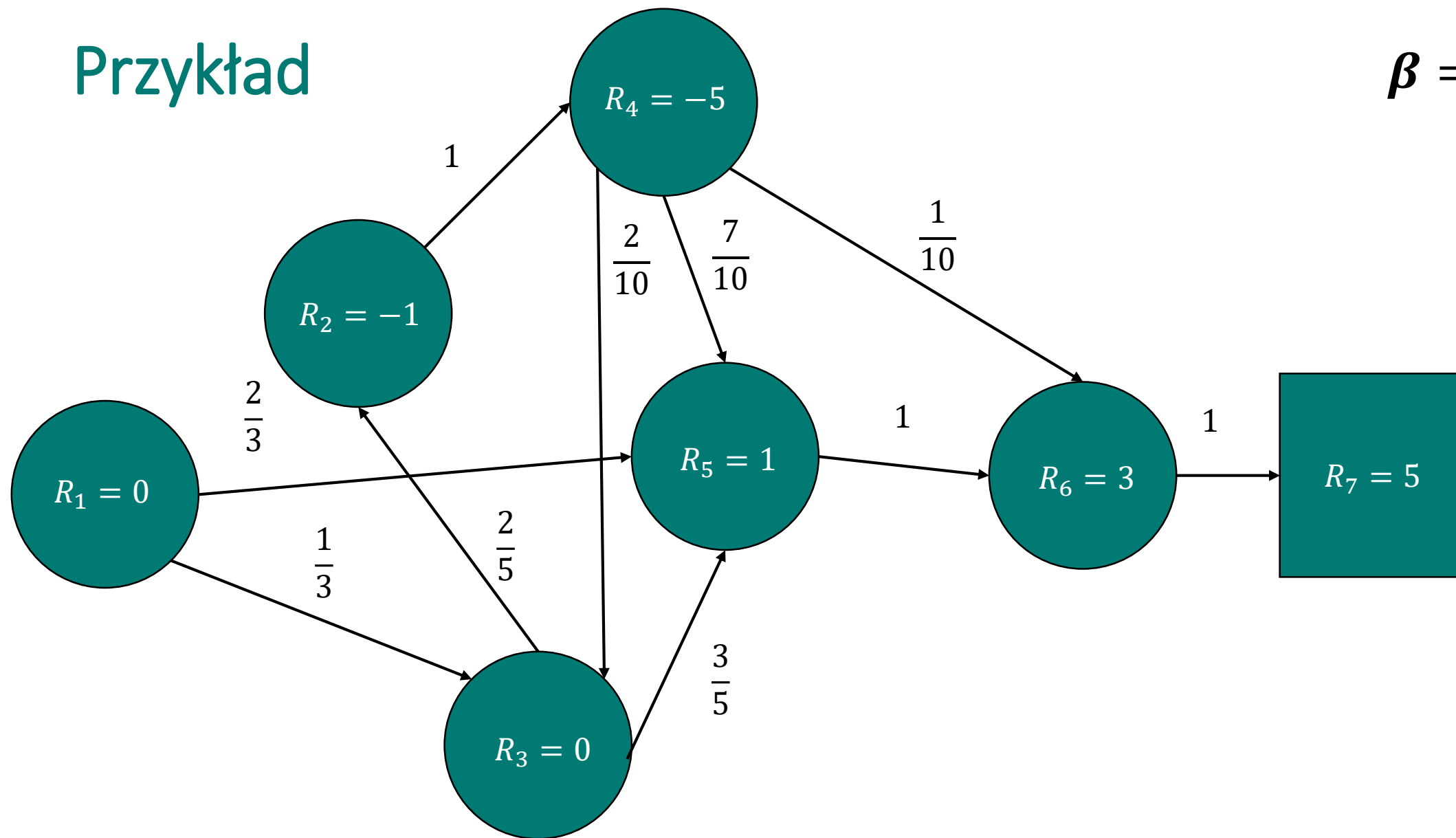
- Oba równania można zdekomponować do postaci natychmiastowej nagrody i zdyskontowanej przyszłej wartości:

$$V(s) = E[R_t | S_t = s] = E[r_{t+1} + \beta V(S_{t+1}) | S_t = s]$$

Taka postać nosi nazwę **Równania Bellmana**

Przykład

$$\beta = 1$$

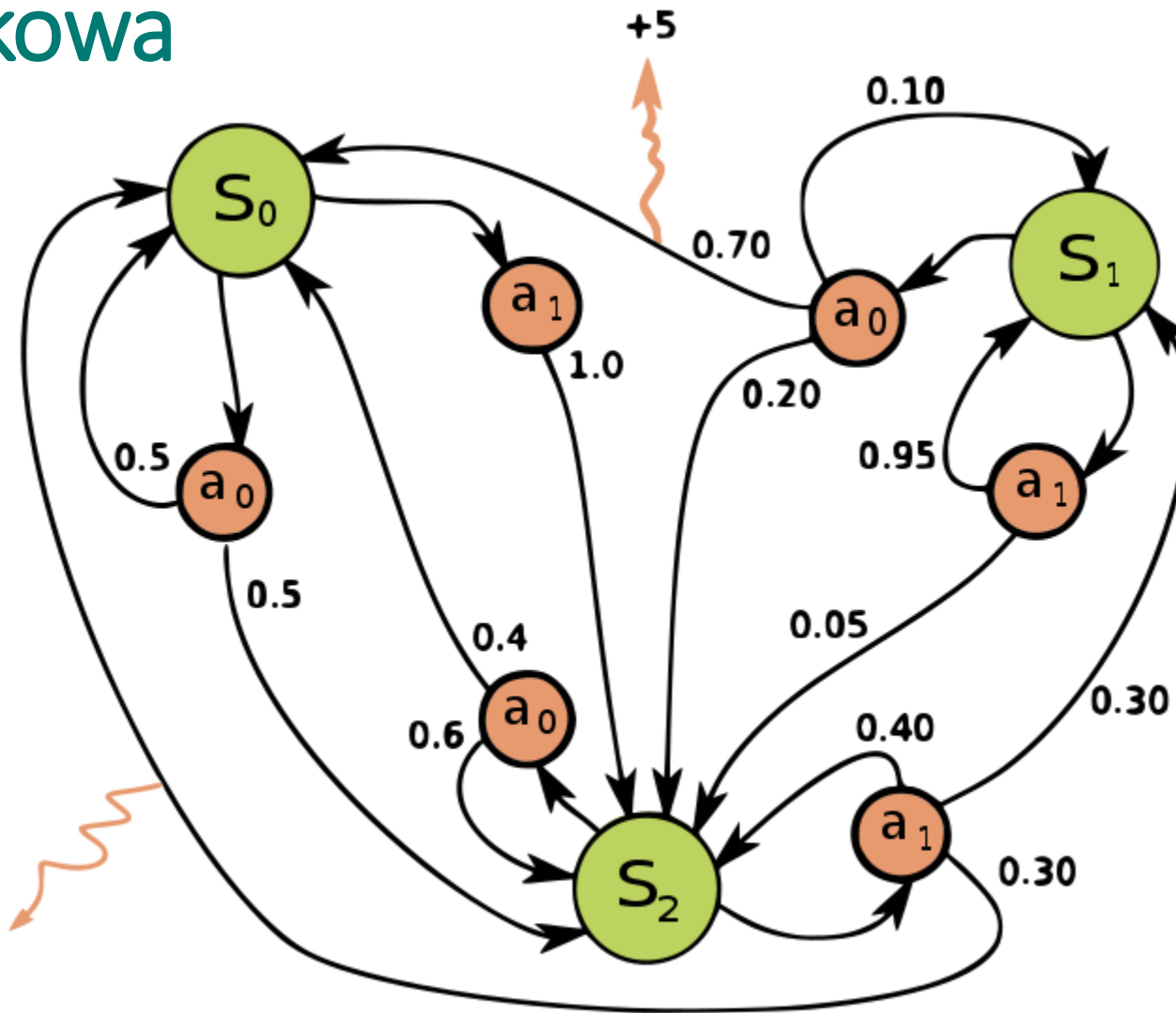

Proces decyzyjny Markowa

- Proces decyzyjny Markowa (*Markov decision process* – MDP) definiujemy jako następującą krotkę (S, A, P, R, β) :
 - S – jest skończonym zbiorem stanów.
 - A – jest skończonym zbiorem akcji.
 - $P(s, a, s')$ – Prawdopodobieństwo znalezienia się w stanie s' w czasie $t + 1$ w wyniku podjęcia działania a w stanie s w czasie t .
 - $R(s, a, s')$ – Nagroda za przejście ze stanu s do stanu s' wyniku podjęcia działania a w czasie t .
 - β – współczynnik dyskontujący $\beta \in [0, 1)$

Proces decyzyjny Markowa

- Proces decyzyjny Markowa (*Markov decision process – MDP*) definiujemy jako następującą krotkę (S, A, P, R, β) :
 - S – jest skończonym zbiorem stanów.
 - A – jest skończonym zbiorem akcji.
 - $P(s, a, s')$ – Prawdopodobieństwo znalezienia się w stanie s' w czasie $t + 1$ w wyniku podjęcia działania a w stanie s w czasie t .
 - $R(s, a, s')$ – Nagroda za przejście ze stanu s do stanu s' wyniku podjęcia działania a w czasie t .
 - β – współczynnik dyskontujący $\beta \in [0, 1)$

Proces decyzyjny Markowa

- **Strategię** definiujemy jako:

$$\pi: S \rightarrow A$$
$$\pi(a|s) = P[A_t = a | S_t = s]$$

- Strategia w pełni opisuje zachowania agenta.
- Strategie zależą jedynie od aktualnego stanu MDP a nie od historii.
- Są *stacjonarne* (nie zależą od czasu).

Proces decyzyjny Markowa

- **Funkcję wartości stanu** (*state-value function*) $V_\pi(s)$ definiujemy jako oczekiwaną wypłatę zaczynając od stanu s i podążając za strategią π :

$$V_\pi(s) = E_\pi[R_t | S_t = s]$$

- **Funkcję wartości akcji** (*action-value function*) $q_\pi(s, a)$ definiujemy jako oczekiwaną wypłatę zaczynając od stanu s , podejmując akcję a i podążając za strategią π :

$$q_\pi(s, a) = E_\pi[R_t | S_t = s | A_t = a]$$

Równanie Bellmana

- Oba równania można zdekomponować do postaci natychmiastowej nagrody i zdyskontowanej przyszłej wartości:

$$V_{\pi}(s) = E_{\pi}[R_t | S_t = s] = E_{\pi}[r_{t+1} + \beta V_{\pi}(S_{t+1}) | S_t = s]$$

$$q_{\pi}(s, a) = E_{\pi}[R_t | S_t = s \mid A_t = a] = E_{\pi}[r_{t+1} + \beta q_{\pi}(S_{t+1}, A_{t+1}) | S_t = s \mid A_t = a]$$

Taka postać nosi nazwę **Równania Bellmana**

Równanie Bellmana

- Upraszczając możemy zapisać oba równania w formie:

- $V_{\pi}(s) = R(s) + \beta P(s, \pi(s), s') V_{\pi}(s')$

- $q_{\pi}(s, \pi(s)) = R(s) + \beta P(s, \pi(s), s') q_{\pi}(s', \pi(s'))$

Proces decyzyjny Markowa

- **Optymalna funkcja wartości stanu V_* :**

$$V_*(s) = \max_{\pi} V_{\pi}(s, a)$$

- **Optymalna funkcja wartości akcji $q_*(s, a)$:**

$$q_*(s, a) = \max_{\pi} q_{\pi}(s, a)$$

Równanie Bellmana

- Dla każdego problemu, który można zdefiniować jako proces decyzyjny Markowa:
 - istnieje taka optymalna, deterministyczna strategia π_* , która jest nie gorsza od pozostałych dostępnych $\pi_*(s) \geq \pi(s), \forall \pi \forall s \in S$
 - Optymalna strategia π_* osiąga optymalną wartość funkcji wartości $V_{\pi_*}(s) = V_*(s)$.
 - Optymalna strategia π_* osiąga optymalną wartość funkcji wartości akcji $q_{\pi_*}(s, a) = q_*(s, a)$.

Równanie Bellmana

- Definiujemy ją jako:

$$\pi_*(s|a) = \begin{cases} 1 & \text{gdy } a = \operatorname{argmax}_{a \in A} q_*(s, a) \\ 0 & \text{w przeciwnym wypadku} \end{cases}$$

- Aby ją znaleźć musimy znaleźć maksymalizować po $q_*(s, a)$.
- Gdy znamy $q_*(s, a)$ znalezienie optymalnej strategii jest trywialne.

Wyszukiwanie wyczerpujące

Exhaustive search

- Równania Bellmana można rozwiązać analitycznie.
- Złożoność obliczeniowa sięga $O(n^3)$ gdzie n oznacza liczbę stanów.
- W przypadku rozwiązywania dużych problemów istnieje wiele metod iteracyjnych:
 - Exhaustive search
 - Programowanie dynamiczne
 - Metody Monte Carlo
 - Temporal Difference Learning

Exhaustive search

- Np. backtracking
- Metody nieefektywne – wymagają przechowywania dużej ilości informacji:

